

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

SVAR PÅ HØRING AF LOVFORSLAG DER UDMØNTER DAGPENGEDELEN AF AFTALE OM REFORMPAKKE FOR DANSK ØKONOMI

21. marts 2022

Danske A-kasser takker for høringen vedr. forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Indførelse af et beskæftigelsestillæg, afkortning af dagpengeperioden for dimittender, nedsættelse af dimittendsatsen for ikke-forsørgere under og over 30 år og indførelse af et sprogkrav til modtagere af dimittenddagpenge m.v.).

Vi har følgende bemærkninger til lovforslaget:

1. GENERELLE BEMÆRKNINGER

Det er efter Danske A-kassers opfattelse godt, at der indføres et såkaldt beskæftigelsestillæg til dagpengene, så værdien af dagpengene bliver styrket i de første tre måneder af ledighedsperioden. Det er virkelig tiltrængt. Men hvad der også er tiltrængt er, at udhulingen stoppes. I 2022 er dagpengene kun steget med 0,15 procent. Det svarer til ca. én krone om dagen. Dagpengenes kompensationsgrad er i de seneste år blevet kraftigt udhulet, bl.a. pga. lavere satsregulering i forhold til lønudviklingen og øgede beskæftigelsesfradrag.

Danske A-kasser opfordrer derfor til, at der findes en langsigtet løsning, der ikke bare *stopper* men mere *generelt retter op* på udhulingen af dagpengene – ikke kun ved at indføre et beskæftigelsestillæg til nogle ledige i de første få måneder af dagpengeperioden.

Det er efter Danske A-kassers opfattelse også godt, at man nu endelig vil rette op på det forhold, at medlemmer i dagpengesystemet kan blive ramt helt urimeligt af tekniske belægnings ved f.eks. weekendarbejde. Vi vil dog opfordre til, at man ser på, om forbedringen vil kunne implementeres tidligere end 1. oktober 2023.

Danske A-kasser er bekymret over, hvordan dimittenderne er stillet i dagpengesystemet fremover.

Det er Danske A-kassers opfattelse, at dimittenderne *ikke* vil komme hurtigere i arbejde, når dagpengesatsen sættes ned – i nogle tilfælde til kontanthjælpsniveau – eller når retten til dagpenge for dimittender fremover fastsættes til ét år.

Dimittenderne ønsker, lige som alle andre dagpengemodtagere, at komme i arbejde hurtigst muligt. De bærer ikke ansvaret for, at de efter dimission har en lidt længere ledighedsperiode end andre. Og over tid er de fleste dimittender ikke mere ledige eller ledige i længere tid end andre. Tværtimod.

Telefon: 3586 6600
CVR: 4218 5116

dak@danskeakasser.dk
www.danskeakasser.dk

Stauings Plads 3, 2.
1790 København V

Vi mener derfor ikke, at det er dimittenderne, der skal finansiere beskæftigelsestillægget eller andre forbedringer af dagpengesystemet. Slet ikke henset til, at dagpengesystemet nu er finansieret af medlemmerne selv, herunder dimittenderne, grundet den lave ledighed.

Særlig bekymret er vi for, om dimittender med en kun ét-årig dagpengeperiode er sikret tilstrækkelige muligheder for at få fast fodfæste på arbejdsmarkedet. Dimittenderne vil fremover i endnu højere grad end tidligere få behov for at kunne tage alle typer af job i hele deres dagpengeperiode *uden begrænsninger*. Ofte er det vikariater, småjob, freelanceopgaver mv., der er med til at give dimittenderne deres første erfaringer og dermed adgangen til et fast job på arbejdsmarkedet. Og her rækker en ret til supplerende dagpenge i 30 uger ikke langt.

Det gælder helt generelt, at der ikke er grund til at lægge begrænsninger ned over lediges mulighed for at tage alt det arbejde, de kan få. Men det gælder i særlig grad for dimittenderne, når de fremover kun har en ét-årig dagpengeperiode – og der ikke i øvrigt iværksættes særlige indsatser for at få ledige dimittender hurtigt i arbejde via beskæftigelsessystemet.

De bekymringer, der normalt er i forhold til de supplerende dagpenge – nemlig at man indretter sig på fast nedsat tid og supplerer op med dagpenge – gør sig ikke gældende for dimittender. Hvis de skal holde sig i dagpengesystemet, skal de have job svarende til fuld tid halvdelen af tiden. Det ved vi, at langt fra alle vil kunne få.

Derfor opfordrer Danske A-kasser til, at aftalepartierne bag reformpakke-aftalen ser nærmere på muligheden for enten helt at afskaffe tidsbegrænsningen for supplerende dagpenge – helst for alle – men ellers som minimum for dimittenderne, alternativt enten forlænge eller helt suspendere tidsbegrænsningen i en midlertidig periode på f.eks. 2 år fra lovens ikrafttræden, indtil vi ser konsekvenserne af den nye ét-årige dagpengeperiode for dimittenderne. En eventuel forlængelse eller suspension vil selvfølgelig skulle evalueres løbende.

Er der ikke en tidsbegrænsning i retten til supplerende dagpenge, vil dimittenderne kunne tage arbejde i hele deres ét-årige dagpengeperiode. På den måde får dimittenderne en reel mulighed, ikke bare for at forlænge dagpengeretten, men for faktisk også at genoptjene en ny 2-årig ret til dagpenge og dermed holde sig i systemet og få den samme tryghed som alle andre. Det er noget af det, der skal til, hvis vi vil sikre en fortsat høj forsikringsgrad blandt dimittenderne.

I Danske A-kasser og i a-kasserne er vi optaget af at passe godt på vores fælles dagpengesystem.

Derfor har vi det svært med nogle af de valg, man har truffet i forbindelse med udmøntningen af aftalen om den nye reformpakke for dansk økonomi.

Alt for mange steder har man valgt ikke at følge de grundlæggende principper, som systemet bygger på og som blev indført med dagpengereformen. Det er ikke godt for dagpengesystemet.

Systemet er i forvejen ganske komplekst og svært at gennemskue. Med udmøntningen af reformpakke-aftalen bliver der bygget ny kompleksitet ind i systemet, som derfor bestemt ikke bliver mere gennemskueligt eller nemmere at administrere.

Det gælder f.eks. ift. satskifter for dimittenderne, som fremover ikke skal ske efter gældende principper fra den 1. i den efterfølgende måned, men skal ske *inde* i måneden, hvis forbruget er grunden til, at satsen skrifter. Det gælder også det forhold, at satskifter nu skal tages med over i

sygedagpengesystemet. Det gælder de værnepligtige, som man har valgt at stille som dimittender, selv om de ikke tidligere har været stillet sådan. Det gælder tilknytningskravet, som undtager fra det nye sprogkrav, hvor man har valgt at fastsætte en helt ny "dobbelt" optjeningsperiode, i stedet for at følge de almindelige principper for optjeningsperioder i dagpengesystemet. Det gælder også for den 3-årige referenceperiode for beskæftigelsestillægget, hvor man har valgt at fastsætte en helt særlig forlængelsesregel, i stedet for at følge de almindelige forlængelsesregler i systemet. Og det gælder beskæftigelsestillægget, hvor man har valgt at lade opgørelsen af forbruget af tillægget følge forbruget af dagpenge – men med undtagelser – i stedet for at lade opgørelsen følge de udbetalte dagpengetimer.

Det er ærgerligt. Især fordi der ikke er nogen grund til det.

Danske A-kasser vil opfordre til, at man i udmøntningen af aftalen om reformpakken følger de almindelige principper i dagpengesystemet – og kun hvis *virkelig tungtvejende grunde* taler for noget andet, fraviger man principperne.

Vi går ud fra, at der inden længe skal ske en gennemskrivning af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Vi ser ingen grund til at indføre regler på en måde nu, som ikke vil leve op til formålet med gennemskrivningen – og som derfor vil skulle tages op i gennemskrivningen igen. Vi ser langt hellere, at den nye lov udmøntes og skrives på en måde, så den bygger videre på de regler og principper, vi har og gerne vil bevare – og så den bliver mere gennemskuelig for den enkelte ledige og nemmere at administrere for a-kasserne.

Økonomiske konsekvenser af lovforslaget og digitaliseringsklar lovgivning

Danske A-kasser har noteret sig, at lovforslaget er sendt i høring uden en beskrivelse af lovforslagets økonomiske konsekvenser. Det er efter vores opfattelse beklageligt og betænkeligt, at vi og andre høringsparter ikke får lejlighed til at komme med bemærkninger til en så vigtig del af et lovforslag som økonomien bag.

Vi vil derfor opfordre til, at en beskrivelse af de økonomiske konsekvenser sendes ud i en særskilt høring inden lovforslagets fremsættelse.

Danske A-kasser har ligeledes noteret sig, at det fremgår af lovforslaget, at udmøntningen af reformpakkens dagpengedele følger de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Særligt har vi noteret os, at det er vurderingen, at administrationen af nye nedsatte satser til dimittender, der er ikke-forsørgere, kan ske digitalt og under hensyntagen til borgernes retssikkerhed og ved brug af de it-systemer, som a-kasserne allerede har i anvendelse. Der vil dog formentlig være behov for en vis tilpasning af systemerne.

Ligeledes er det vurderingen, at a-kasserne ikke vil have nævneværdig meradministration som følge af lovforslaget.

Vi vil gerne vide, hvad der ligger til grund for en sådan vurdering.

Særlig henset til, at man ift. en række elementer i lovforslaget har valgt at *fravige* flere af de grundlæggende og gældende regler og principper, som dagpengesystemet, it-systemerne og administrationen i a-kasserne i dag er bygget op omkring. Det gælder ikke mindst ift. de nye nedsatte satser til dimittender, som ikke er forsørgere, hvor man tillige har valgt en model for satsnedsættelser

på tværs af ydelsessystemer, som formentlig heller ikke kommunerne vil mene følger principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

2. BEMÆRKNINGER TIL DE ENKELTE ELEMENTER I LOVFORSLAGET

2.1. NYUDDANNEDE DIMITTENDER HURTIGERE I JOB

Ét-årig dagpengeperiode for dimittender

I lovforslaget omtales den nye ét-årige dagpengeperiode for dimittender som en afkortning, selv om der reelt ikke er tale om en sådan. Dimittender, som har fået ret til dagpenge efter gældende regler i 2 år inden for 3 år, vil ikke være omfattet af den såkaldte "afkortning" – kun dimittender, som indplaceres efter lovens ikrafttræden, vil få en kortere dagpengeperiode end efter gældende regler.

Dermed ser vi gerne, at man i lovforslaget, herunder dets titel, omtaler denne del som det, det er, nemlig en fremadrettet ét-årig dagpengeperiode for dimittender – og ikke en afkortning.

"Afkortning" findes allerede som begreb i dag i dagpengesystemet – men i anden sammenhæng. Også af den grund ser vi helst, at begrebet ikke anvendes her.

Definitionen af dimittend

Det følger af lovforslaget, at satsnedsættelsen gælder for "*medlemmer, som har opnået ret til dagpenge efter § 54*" (jf. § 49, stk. 5, 1. pkt., i loven), og at den ét-årige dagpengeperiode for dimittender gælder for *et medlem, der har ret til dagpenge efter § 54*.

Der ligger heri, at satsnedsættelsen og den ét-årige dagpengeperiode for dimittender gælder for de medlemmer, der har opnået ret til dagpenge udelukkende på baggrund af, at de har gennemført en erhvervsmæssig uddannelse, der er normeret til mindst 18 måneders varighed mv.

Vi ser gerne, at det præciseres i bemærkningerne, at satsnedsættelsen – og især at den ét-årige dagpengeperiode for dimittender – dermed *ikke* gælder for de medlemmer, der har afsluttet en uddannelse, men som opnår ret til dagpenge ved at opfylde et indkomst- eller beskæftigelseskrav efter § 53, stk. 3, nr. 4, og § 53, stk. 9, nr. 4, i loven.

Det betyder, at satsnedsættelsen og den ét-årige dagpengeperiode ikke gælder for de medlemmer, der har opnået ret til dagpenge ved at sammenlægge arbejde og måneder med uddannelse.

Værnepligtige

Det følger af lovforslaget, at værnepligtige også skal omfattes af satsnedsættelsen og den ét-årige dagpengeperiode for dimittender. Dette er ellers ikke en del af reformpakke-aftalen.

Det følger af lovforslaget, at årsagen er, at værnepligtiges ret til dagpenge traditionelt følger dimittenders ret til dagpenge.

Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at begrundelsen for satsnedsættelsen og den ét-årige dagpengeperiode for dimittender er, at dimittender har særligt gunstige vilkår for at opnå dagpengeret, da de hverken skal opfylde kravet om ét års medlemskab eller et indkomst- eller beskæftigelseskrav. Dimittendernes særlige vilkår kommer også til udtryk ved at studerende kan få kontingentfritagelse under uddannelsen. Det fremgår videre af bemærkningerne, at dagpengesatsen

til dimittender er væsentligt højere end dimittendernes indkomst i form af SU eller alternative offentlige ydelser. Endelig fremgår det, at der kommer flere dimittender i dagpengesystemet, og at de nu udgør lidt under hver fjerde af alle dagpengemodtagere.

Ingen af ovennævnte begrundelser for satsnedsættelse og den ét-årige dagpengeperiode for dimittender gør sig imidlertid gældende for værnepligtige.

Værnepligtige opnår dagpengeregt ved at opfylde kravet om mindst ét års medlemskab af en a-kasse samt et indkomst- eller beskæftigelseskrav efter § 53, stk. 2 og 8, i loven, på lige vilkår med øvrige lønmodtagere. Perioder med værnepligt, der kan medregnes efter lovens § 53, stk. 14, vil typisk ikke udgøre mere end nogle få måneder af et helt indkomst- eller beskæftigelseskrav. Indkomsten og løntimerne, der kan medregnes fra værnepligt, indberettes på sædvanlig vis til indkomstregistret og medregnes på samme måde som anden indkomst og andre løntimer fra beskæftigelse.

Den faste sats til værnepligtige i § 49, stk. 6, i loven, er alene en garantisats for de medlemmer, der har måneder med værnepligt, der indgår i opfyldelsen af et helt almindeligt indkomst- eller beskæftigelseskrav. Det giver ikke mening at *nedsætte en garantisats* efter 481 timer. Og det giver endnu mindre mening kun at give en ét-årig dagperiode til de medlemmer, der har nogle få måneder med værnepligt (helt ned til en enkelt krone eller løntime med værnepligt) i optjeningsgrundlaget – men som i øvrigt opfylder de helt almindelige betingelser for ret til dagpenge, altså mindst ét års medlemskab og et indkomst- eller beskæftigelseskrav.

At værnepligtiges ret til dagpenge traditionelt følger dimittenders ret til dagpenge, er ikke længere korrekt. Denne opfattelse er et levn fra år tilbage, hvor man som værnepligtig kunne optjene ret til dagpenge på særlige vilkår på baggrund af værnepligten alene.

Lige nu diskuteres værnepligten.

Fremover kan der komme flere værnepligtige – og værnepligtperioden kan måske også blive længere end den er i dag. Vejen frem er ikke – hvis vi gerne vil have, at de unge melder sig og aftjener deres værnepligt – at vi takker dem med en lavere dagpengesats og en ét-årig dagpengeperiode.

Danske A-kasser opfordrer derfor til, at værnepligtige ikke skal være omfattet af satsnedsættelsen og den ét-årige dagpengeperiode for dimittender – ikke mindst set i lyset af den politiske dagsorden lige nu, hvor flere partier, herunder nogle af aftalepartierne, formentlig ønsker flere værnepligtige og en længere værnepligtsperiode.

Unge under 25 år

Det følger af lovforslaget, at unge under 25 år, som har gennemført en uddannelse, og som har haft et dagpengeforbrug på 962 timer, skal omfattes af satsnedsættelsen for dimittender, når de deltager i et tilbud om vejledning og opkvalificering på over 4 uger og har modtaget dagpenge i 481 timer under dette tilbud. Dette er ligeledes ikke en del af reformpakkeaftalen, men endnu et valg i udmøntningen.

De begrundelser for satsnedsættelse for dimittender, der fremgår af lovforslaget, gør sig heller ikke gældende for unge under 25 år, som har gennemført en uddannelse og som deltager i tilbud.

Unge under 25 år, som sættes ned i sats under deltagelse i tilbud, er helt almindelige medlemmer, der har opnået ret til dagpenge ved at opfylde kravet om mindst ét års medlemskab af en a-kasse samt et indkomst- eller beskæftigelseskrav efter § 53, stk. 2 og 8, i loven, på lige vilkår med øvrige lønmodtagere m.fl. Hverken deres dagpengeregulering eller deres sats følger dimittendernes.

Danske A-kasser opfordrer derfor til, at unge under 25 år, som har gennemført en uddannelse og som deltager i tilbud om vejledning og opkvalificering, ikke skal være omfattet af satsnedsættelsen for dimittender.

Forslaget følger ikke gældende regler og principper for de unge under 25 år – eller den måde systemerne er sat op på. At implementere en satsnedsættelse til unge under 25 år under tilbud om vejledning og opkvalificering over 4 uger vil kræve omfattende ny IT-udvikling, herunder etablering af en ny særskilt forbrugstæller for en meget lille gruppe ledige. Det er alt andet end hensigtsmæssigt.

2.2. NEDSÆTTELSE AF DIMITTENDSATSEN

Satsskifte fra den 1. i en måned

Det følger af lovforslaget, at satsskiftet for en dimittend, der ikke er forsørger, skal ske med virkning fra det tidspunkt, hvor medlemmet har modtaget dagpenge i 481 timer. Det vil sige, at satsskiftet vil kunne ske *inde i en måned*. Skifter et medlem forsørgerstatus eller fylder medlemmet 30 år, sker skiftet af sats dog fra den 1. i den efterfølgende måned.

Satsskiftet fra den 1. i den efterfølgende måned følger de gældende regler og principper for satsskifte i dagpengesystemet og den systemopsætning, der blev implementeret med dagpengereformen – som i dag er med til at sikre en høj automatiseringsgrad.

Satsskifterne er i dag enkle og gennemskuelige – de gælder alle og i alle situationer. Medlemmernes satsskifte sker altid fra den 1. i en måned, og samme sats udbetales altid i hele måneder. Medlemmerne må i dag vente både på at *gå op* i sats og på at *gå ned* i sats til den 1. – men de ved samtidig, og kan indrette sig på, hvilken sats de vil få udbetalt dagpenge med i en måned.

Med det foreslåede *satsskifte inde i måneden* fraviges de gældende regler og principper om, at satsskifte altid sker fra den 1. i den efterfølgende måned. Fravigelsen ligger ikke i tråd med de intentioner og forudsætninger, der var med dagpengereformen, om et digitaliseret og automatiseret system for a-kasserne og om et trygt og gennemskueligt system for medlemmerne.

At skifte sats inde i måneden ser vi en række problemer i:

- Systemerne er ikke sat op til, at der sker satsskifte inde i måneden, ej heller til at operere med et samspil mellem satsskifte ud fra en dato (forsørgerstatus og alder) og satsskifte ud fra et antal timer (forbrug). Her er tale om en grundlæggende ændring i kernen af systemerne, som vil kræve omfattende udvikling.
- Med satsskifte inde i måneden og andre satsskifter til den 1. i måneden vil vi se, at satsen skifter frem og tilbage for medlemmer månederne imellem.
- Medlemmerne vil hermed ikke vide, hvad de kan få i dagpenge i måneden – og vil ikke kunne indrette sig på det. Og a-kasserne vil få svært ved at vejlede medlemmerne om satsen i måneden.

Danske A-kasser opfordrer på den baggrund til, at satsskiftet for en dimittend, dvs. satsskiftet fra den almindelige dimittendsats på 71,5% til den nedsatte sats på enten 62,11% eller 49,17% efter 3

måneder, følger gældende principper – og dermed skal ske med virkning fra den 1. i måneden efter, at pågældende har fået udbetalt dagpenge i 481 timer.

Vi mener ikke, at der er tilstrækkeligt tungtvejende grunde til at fravige de grundlæggende og gældende principper i dagpengesystemet om, hvornår der sker satsskifte, særligt ikke henset til, at tidligere politiske aftaler er blevet udmøntet med respekt for det månedssystem, vi har bygget op i forbindelse med dagpengereformen. Vi har i de senere år f.eks. set det ved Aftale om ekstraordinært løft af ledige, hvor 110%-satsen blev indført – selvfølgelig sker satsskiftet fra den 1. i en måned. Og vi har ved suspensionen af dagpengeperioden set, at den selvfølgelig startede den 1.

Vi anerkender, at der er et politisk ønske om, at dimittender skal sættes ned i sats efter 3 måneders ledighed. Vi anerkender også, at det kan have økonomiske konsekvenser at lade satsskiftet vente til den 1. i den efterfølgende måned.

Begge dele er der en forholdsvis enkel løsning på.

I udmøntningen har man valgt, at satsnedsættelsen skal ske, når der modtaget dagpenge i 481 timer. Men man kunne også vælge at sige, at satsnedsættelsen skal ske fra den 1. i den efterfølgende måned, når medlemmet har modtaget dagpenge i 410 timer.

3 måneders ledighed vil således blive fastsat og defineret som 410 timers faktisk forbrug.

Hermed vil der for en dimittend, der har modtaget dagpenge i 410 timer, ske satsskifte med virkning fra den 1. i den efterfølgende måned.

Alle dimittender vil få en dimittendsats på 71,5% i mindst 3 måneder (de faktiske 410 timer) og herefter blive sat ned i sats.

De 410 timer er tidligere blevet beregnet til 3 måneders ledighed i forbindelse med a-kasseforsøget, hvor det også har vist sig mest hensigtsmæssigt at lade forbruget følge månedsudbetalingssystemet og tælle i hele kalendermåneder.

Nedsættelse af satsen for dimittender, der modtager sygedagpenge

Efter gældende regler er der – for et ledigt medlem – ret til sygedagpenge med den sats, som medlemmet ville have haft ret til at få arbejdsløshedsdagpenge med, den dag medlemmet blev sygt og kom ind i sygedagpengesystemet. Medlemmet bærer således sin dagpengesats "på dagen" med sig videre.

Man har med gældende regler ønsket at sikre, at man hverken har mere – eller mindre – som syg, end hvad man havde den dag, man blev syg. Dette også for at skabe tryghed om satsen – da sygemeldte jo ikke kan tage et job, mens de er syge.

Det fremgår af lovforslaget, at der skal ske en nedsættelse af sygedagpengesatsen for en dimittend, der har forbrugt 481 timer i a-dagpengesystemet, mens pågældende er syg med sygedagpenge. Dette selv om satsnedsættelsen i a-dagpengesystemet har til formål at tilskynde ledige dimittender til at gå hurtigere i job, mens samme formål ikke bør gøre sig gældende over for sygemeldte dimittender i sygedagpengesystemet.

Der er i bemærkningerne til lovforslaget foreslået en model for, hvordan a-kassen skal opgøre og oplyse kommunen om et medlems forbrug ved overgangen til sygedagpenge. A-kassen skal desuden oplyse kommunen om, hvor mange timer, der resterer på 71,5%-dimittendsatsen, samt hvilken sats, 62,11% eller 49,17%, pågældende herefter vil have ret til. Modellen ses ikke at være en del af reformpakke-aftalen, men er valgt i forbindelse med udmøntningen.

Danske A-kasser er stærkt kritiske over for den foreslåede model.

Med modellen fraviges igen gældende regler og principper. Nu ikke kun i a-dagpengesystemet, men også i sygedagpengesystemet. Dette alene for at sikre, at de få dimittender, der bliver syge længe nok til, at de skal over i sygedagpengesystemet, og bliver syge *inden* de har haft 3 måneders ledighed og dermed en satsnedsættelse, sættes sat ned i sats. Dvs. at de ikke får udbetalt differencen mellem en 71,5%-sats og en 62,11%/49,17%-sats, mens de er i sygedagpengesystemet.

For at understøtte modellen skal både a-kasser og kommuner opbygge helt nye systemer for at kunne sende oplysninger til hinanden om forskellige satser og om et forventet hhv. fiktivt forbrug i de respektive ydelsessystemer, vel at mærke asynkrone oplysninger, da a-dagpenge udbetales i et månedssystem, mens sygedagpengene udbetales i et ugesystem forskudt fra månedssystemet. Herudover vil oplysninger skulle sendes om udbetalingsreguleringer og klagesager i begge systemer – og der vil skulle ske vejledning af syge medlemmer, som hverken vil kunne gennemskue, hvorfor de får udbetalt a-dagpenge eller sygedagpenge med den sats, der udbetales. Hertil kommer, at nogle syge vil få en for lav sats, mens de er i sygedagpengesystemet, bl.a. på grund af omregning af forbruget fra a-dagpengetimer til hele sygedage i kommunerne mv.

Det er hverken rimeligt over for de syge medlemmer, eller over for a-kasserne og kommunerne. Samtidig rammes medlemmerne helt vilkårligt – alt efter hvornår de bliver syge og skal over i sygedagpengesystemet. Vi må gå ud fra, at kun et ledigt medlem med mindre end 6 ugers forbrug tilbage til en satsnedsættelse, faktisk skal sættes ned i sats i sygedagpengesystemet – og vel at mærke kun hvis pågældende er syg i mere end 6 uger samlet. Det er nemlig sådan, at det kun er de første 6 uger med sygdom, der forbruger af dagpengeperioden, jf. lovens § 55, stk. 4, nr. 5. Sygdom ud over 6 uger udsætter således satsnedsættelsen.

Danske A-kasser vil på den baggrund meget bestemt opfordre til, at modellen udgår af lovforslaget.

Vi vil i stedet opfordre til, at sygedagpengene udbetales efter den gældende hovedregel – nemlig med den sats, som medlemmet på første dag med ret til sygedagpenge kunne have modtaget i arbejdsløshedsdagpenge. Hvis et medlem allerede er på en nedsat dagpengesats, den dag medlemmet skal over i sygedagpengesystemet, vil det være denne sats, der bæres med over i sygedagpengesystemet, ellers er det 71,5%-satsen.

2.3. SPROGKRAVET FOR RET TIL DAGPENGE SOM DIMITTEND

Tilknytningskravet som undtager fra sprogkravet

Det nye beskæftigelseskrav, som statuerer tilknytning til det danske arbejdsmarked og dermed undtager fra sprogkravet for dimittender, bliver omtalt som alt muligt i lovforslaget, f.eks. "det alternative beskæftigelseskrav" og "det sekundære beskæftigelseskrav". Vi har allerede i dag en lang række beskæftigelseskrav i dagpengesystemet, de omtales dog som regel forskelligt, så de kan holdes ude fra hinanden. Vi ser gerne, at det nye beskæftigelseskrav omtales som

“tilknytningskravet” og ikke som “det alternative eller sekundære beskæftigelseskrav”, da kravet reelt vedrører tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Tilknytningskravets “dobbelte” optjeningsperiode

Det er Danske A-kassers opfattelse, at tilknytningskravet er alt for komplekst – ikke mindst fordi det fraviger de generelle principper for beskæftigelseskrav, som dagpengesystemet efter dagpengereformen er bygget op omkring.

Det er især den “dobbelte” optjeningsperiode, hvor de 600 timers beskæftigelse skal ligge i 12 måneder af de seneste 24 måneder, der bryder med principperne i systemet. I dag kender vi kun til “rene” optjeningsperioder i dagpengesystemet, hvor en vis indkomst eller et vist antal timer skal ligge indenfor en periode af en vis varighed. Et eksempel er indkomst- og beskæftigelseskravet for ret til dagpenge, hvor indkomsten (246.924 kr.) eller arbejdstimerne (1.924 timer) skal ligge inden for de seneste 3 år. Det forhold, at optjeningsperioderne er “rene”/bygget ens op, sikrer, at systemerne kan sættes op med en høj automatiseringsgrad – og at systemerne forholdsvis nemt kan håndtere de forskellige krav. Samtidig sikres, at det for a-kasserne er til at vejlede om optjeningskravene og for medlemmerne til at gennemskue, hvilke krav der er til at få ret til dagpenge.

Efter vores opfattelse bygges der med den “dobbelte” optjeningsperiode i lovforslaget nu igen ny kompleksitet ind i dagpengesystemet – helt uden grund. Retten til dagpenge vil fremstå som mere ugenomsagelig for medlemmerne og være sværere at sætte systemerne op til, administrere og vejlede om for a-kasserne.

Vi anerkender, at der er et politisk ønske om et tilknytningskrav på 600 timers beskæftigelse inden for en given periode, her i 12 måneder inden for 24 måneder. Vi anerkender også, at det kan have økonomiske konsekvenser at lave perioden om, hvis de 600 timers beskæftigelse i stedet skal være optjent inden for “rene” 24 måneder, herunder at det vil ramme for mange medlemmer, hvis beskæftigelsen skal ligge inden for “rene” 12 måneder – hvilket vi selvfølgelig ikke ønsker.

En løsning kunne derfor være at fastsætte optjeningsperioden til de seneste 18 måneder. Der vil dermed være tale om en almindelig (“ren”) optjeningsperiode, som vi kender efter de gældende regler, som lægger sig midt imellem. Det betyder, at et medlem, der har arbejdet i mindst 600 timer inden for de seneste 18 måneder, undtages fra sprogkravet.

Vi vil – for en god ordens skyld – gøre opmærksom på, at følgende formulering i lovforslaget: “inden for 12 måneder i løbet af de seneste 24 måneder” giver anledning til tvivl. Det skyldes bl.a., at “inden for 12 måneder” giver indtryk af, at der er tale om et krav om 12 sammenhængende måneder. Hvis dette ikke er tilsigtet – hvilket vi ikke går ud fra – bør det præciseres i lovforslaget.

Det bør også præciseres i bemærkningerne, at der ikke stilles krav om, at der er indberettet timer i alle af de 12 måneder, eller at arbejdet er udført “under uddannelsen”.

Sammenlægning af perioder med arbejde i andre EØS-lande mv.

Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at der med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen i § 54 i loven forventes at blive fastsat nærmere regler om krav om 150 timer (dansk) beskæftigelse for at kunne sammenlægge udenlandske beskæftigelsesperioder (med danske beskæftigelsesperioder).

Danske A-kasser går ud fra, at dette forslag er afgrænset til kun at omhandle tilknytningskravet som undtager fra sprogkravet – og at der således ikke er tale om et generelt krav til andre beskæftigelseskrav. Det bør fremgå af bemærkningerne, at det forventes, at der vil blive fastsat nærmere regler herom.

I dag stilles der ikke krav om dansk arbejde for at medregne beskæftigelsesperioder fra et andet EØS-land, Schweiz eller Storbritannien til brug for at opfylde kravet om arbejde i § 53 i loven. Det bør derfor også fremgå af bemærkningerne, at der er tale om en skærpelse af gældende regler, og hvor hjemlen til dette er.

Valgfrihed

Det følger af forslaget til § 54, stk. 3, at "personer, der ikke opfylder sprogkravet i stk. 2," dog har ret til dagpenge, hvis tilknytningskravet er opfyldt.

For at sikre en så enkel og hensigtsmæssig administration af sprogkravet som muligt i a-kasserne, herunder ift. medlemmerne, er det vigtigt, at tilknytningskravet ikke formuleres som en undtagelse til sprogkravet, men som et krav, som kan være opfyldt uanset, om et medlem opfylder sprogkravet eller ej. Det vil derfor være uden betydning, om et medlem opfylder sprogkravet med en Dansk 2-prøve eller ved at opfylde tilknytningskravet.

Bestået prøve i Dansk 2

Det følger af forslaget til § 54, stk. 2, 1. pkt., at det er en betingelse for ret til udbetaling af dagpenge som dimittend, at medlemmet har bestået prøve i Dansk 2 eller FVU-læsning trin 2.

Disse to uddannelser i dansk er rettet mod især udlændinge og ordblinde. De fleste dimittender i Danmark vil dermed ikke opfylde dette krav, men vil i stedet opfylde det krav, der fremgår af bemærkningerne – nemlig gennemført 6. klasse i folkeskolen. Det er et problem, at hovedreglen – der jo dog vil gælde for de fleste dimittender – slet ikke fremgår af loven.

Fremover vil sprogkravet være et krav for alle, der ønsker at opnå ret til dagpenge på baggrund af en afsluttet uddannelse efter § 54 i loven – danskere som udlændige.

Danske A-kasser vil derfor opfordre til, at hovedreglen om, at sprogkravet kan opfyldes på baggrund af gennemført 6. klasse i folkeskolen, fremgår af lovens § 54, stk. 2.

2.4. BESKÆFTIGELSESTILLÆG TIL DAGPENGEMODTAGERE

Forbrug af de 481 timer med ret til beskæftigelsestillæg

Det følger af lovforslaget, at feriedagpenge og perioder med sygedagpenge er undtaget forbrug af de 481 timer med ret til beskæftigelsestillægget. Dette er i sig selv positivt.

Vi går ud fra, at også perioder med udbetalte dagpenge i et andet EØS-land forud for indplaceringen i en dagpengeperiode i Danmark er undtaget forbruget af de 481 timer med ret til beskæftigelsestillæg. Det bør i så fald fremgå af bemærkningerne, at der vil blive fastsat nærmere regler herom på bekendtgørelsesniveau.

I lovforslaget har man valgt at lade opgørelsen af forbruget af tillægget følge forbruget af dagpenge, men med ovennævnte undtagelser. Vi havde meget gerne set, at man i stedet havde valgt at lade

opgørelsen af forbruget af tillægget følge de *udbetalte dagpengetimer*. Så ville opgørelsen nemmere kunne administreres og systemerne kunne sættes mere enkelt op.

Beskæftigelsestillæg på 0 kr.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvad der vil ske, hvis et medlem opfylder betingelserne for et beskæftigelsestillæg, men ikke kan få tillægget udbetalt pga. en lav beregnet sats.

Det er et problem, hvis et medlem skal anses for at have fået tildelt et tillæg, og herefter forbruger af det – uden at tillægget faktisk kan udbetales. Det er herudover et problem, hvis den beskæftigelse, der ligger til grund for det tildelte, men ikke udbetalte, tillæg, ikke senere kan bruges til at optjene ret til et beskæftigelsestillæg ved en evt. genindplacering.

Danske A-kasser opfordrer derfor til, at det kommer til at fremgå af lovforslaget, at der vil blive fastsat regler om, at et medlem ikke har fået tildelt et beskæftigelsestillæg, hvis tillægget er beregnet til 0 kr. Er der ikke tildelt et tillæg, er der heller ikke et tillæg at forbruge – og den beskæftigelse, der kunne have ligget til grund for tillægget, kan i stedet bruges senere. A-kasserne vil kunne digitalisere en sådan model, som også er den mest rimelige ift. medlemmet.

Tildelingsdatoen for beskæftigelsestillægget

Af forslaget til § 48, stk. 8-11, i loven fremgår forskellige begreber ift. tidspunktet for opgørelsen/tildelingen af et beskæftigelsestillæg, herunder "forud for ledigheden", "tildeling af en beregning efter stk. 8", "efter indplaceringen" og "opgørelsen efter stk. 8".

Det er Danske A-kassers opfattelse, at ovenstående begreber henviser til det samme tidspunkt, altså indplaceringstidspunktet. Kravet om 4 års medlemskab og det dobbelte indkomst- eller beskæftigelseskrav skal være opfyldt på indplaceringstidspunktet. Tildelingen af beskæftigelsestillægget og forbruget af de 481 timer sker også fra indplaceringstidspunktet. Og den 3-årige referenceperiode for beskæftigelsestillægget starter også fra indplaceringstidspunktet.

Danske A-kasser opfordrer på den baggrund til, at forslaget til § 48, stk. 8-11, i loven ensrettes, så der ikke er tvivl om, hvilket tidspunkt der er tale om, og til at de samme begreber anvendes konsekvent.

Det vil i øvrigt lette forståelsen af bestemmelsen, hvis ordet "beskæftigelsestillæg" blev omtalt allerede i stk. 8 i bestemmelsen. I forslaget til § 48, stk. 8-11, bliver "beskæftigelsestillæg" først nævnt som noget af det sidste i stk. 11, 5. pkt.

3. ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Efterregulering i måneder med flere satser eller efter et satsskifte – både ift. dimittender og beskæftigelsestillæg

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvordan efterreguleringen skal ske for de måneder, hvor et medlem får udbetalt to forskellige dagpengesatser – både pga. satsnedsættelsen for dimittender og pga. beskæftigelsestillægget. Da der i dag ikke sker satsskifter på baggrund af forbrug, og da satsskifter i dag sker fra den 1. i en måned, er der ikke – hverken i reglerne eller i a-kassernes it-systemer – taget højde for, hvordan efterreguleringen skal ske her.

Danske A-kasser mener, at det er vigtigt, at en efterregulering sker med den aktuelle sats, som medlemmet har på regulerings-/udbetalingstidspunktet, hvis medlemmet har forbrugt de 481 timer med den højere sats for dimittender eller med beskæftigelsestillægget (evt. efterfølgende). Dette sikrer, at der ikke skal ske regulering af udbetalingen i flere måneder. Det sikrer samtidig, at der ikke opstår en fejludbetaling, som der ikke er hjemmel til at kunne kræve tilbage hos medlemmet, fordi medlemmet ikke har handlet forkert.

Danske A-kasser opfordrer til, at dette skrives ind i bemærkningerne til lovforslaget, herunder at det skrives ind, at der vil blive fastsat nærmere regler herom.

Indkomstregistret skal være primær kilde for indkomst og løntimer

Dimittenderne vil fremover kun have ret til dagpenge i 1 år. Det spiller ikke sammen med, at DUPLA-oplysninger først kan bruges op til 1,5 år efter, indkomsten er blevet indberettet til indkomstregistret.

På samme måde spiller optjeningen af beskæftigelsestillægget ikke sammen med, at DUPLA-oplysninger først kan bruges op til 1,5 år efter, indkomsten er indberettet til indkomstregistret. Ved den almindelige optjening af dagpengeretten, skal man "kun" finde ét års arbejde inden for 3 år. Ift. beskæftigelsestillægget skal man finde to års arbejde inden for den samme periode. Der er derfor ikke den samme fleksibilitet ift. at vente på DUPLA-oplysningerne.

Danske A-kasser mener på den baggrund, at indkomstregistret skal være primær kilde for indkomst og løntimer. A-indkomst, der er udbetalt til ejeren af et selskab, er allerede indkomstbeskattet på tidspunktet for indberetningen til indkomstregisteret og skal derfor løbende kunne medregnes til optjening af dagpengeret og beskæftigelsestillæg.

Én opgørelsesmetode for forlængelse af optjenings- og referenceperioden på baggrund af sygdom

Med dagpengereformen blev det besluttet at harmonisere regler om forlængelse af optjenings- og referenceperioden med henblik på digitalisering og forenkling. Men ikke fuldt ud.

I indeværende lovforslag bliver der foreslået yderligere en model for forlængelse på baggrund af sygdom – nemlig af den 3-årige referenceperiode for beskæftigelsestillægget. Det følger af lovforslaget, at den 3-årige referenceperiode kan forlænges på grundlag af sammenhængende perioder ud over 4 uger, hvor et medlem modtager sygedagpenge.

Danske A-kasser mener, at det er uholdbart at have tre forskellige opgørelsesmetoder til forlængelser på baggrund af sygdom – og reglerne om udbetaling af dagpenge under de første 2 ugers sygdom fører desuden til, at det nogle gange er 4 uger og nogle gange 6 uger med sygedagpenge, der skal trækkes fra, før forlængelsen af referenceperioden kan opgøres.

Vi vil derfor meget bestemt opfordre til, at der fastsættes én opgørelsesmetode for forlængelse af optjenings- og referenceperioden på baggrund af sygdom, som gælder i *alle* situationer. Vi ser ingen grund til at indføre en ny metode for opgørelse af en forlængelse på grund af sygdom i alle a-kassers systemer for så, f.eks. i forbindelse med en snarlig gennemskrivning af loven, at skulle lave metoden om igen.

Opgørelsen kan f.eks. ske – som efter gældende regler for forlængelsen af optjeningsperioden – ved, at antallet af udbetalte timer med sygedagpenge fratrækkes de første 160,33 timer og derefter omregnes til måneder.

Ensretning af satser og timesatser

Der vil fremover komme mange nye satser ind i dagpengesystemet – og de vil adskille sig en hel del fra tidligere satser, bl.a. fordi vi nu taler om procentsatser med to decimaler. Nemt bliver det ikke at holde styr på de mange satser.

Nogle satser skifter fremover inde i en måned, nogle fra den 1. i en måned. Og der vil kunne ske reguleringer i op til flere måneder, hvor satserne går op og ned. Så mange satser vil gøre det fuldstændig ugennemskueligt for medlemmerne at vide, hvilken sats de vil få udbetalt dagpenge med i en måned.

De satser, der fremgår af lovforslaget, er afrundet på en måde, der ikke er i overensstemmelse med gældende regler, da beregningerne tager udgangspunkt i en timesats.

I dag offentliggøres alene en månedssats i den årlige satsvejledning. Danske A-kasser opfordrer derfor til, at der fremover fastsættes en timesats i den vejledning om satser mv. på arbejdsløshedsforsikringsområdet, som Beskæftigelsesministeriet offentliggør hvert år.

Der fremgår desuden både 2021- og 2022-satser i lovforslaget – og ind mellem hinanden. Vi går ud fra, at alle satserne er ensrettet til 2022-niveauet, når lovforslaget fremsættes.

Testcases

Det fremgår af lovforslaget, at STAR vil pålægge a-kasserne at udføre testcases ifm. implementeringen af beskæftigelsestillægget samt nedsættelse af satsen for dimittender efter 481 timers forbrug. Det har tidligere vist sig som et problem, at tællerne og dermed a-kassernes it-systemer er bygget op om tolkninger af reglerne, som ikke alle har fundet vej til reglerne, f.eks. på baggrund af testcases. Det har også vist sig som et problem, at klagesystemet ikke altid har anerkendt den tolkning af reglerne, som f.eks. testcases er et udtryk for.

Danske A-kasser vil derfor pege på vigtigheden af, at de testcases, der bliver udarbejdet, får normerende karakter, således at praksis skal lægge sig op ad den tolkning af reglerne, som en testcase er udtryk for.

Det har ligeledes tidligere vist sig som et problem, at man i en lov har lagt sig fast på, at en testcase skulle gennemføres på et bestemt tidspunkt *inden* en lovs ikrafttræden, særligt når det senere faktisk viste sig mere hensigtsmæssigt at gennemføre testcasen *efter* lovens ikrafttræden.

Vi vil på den baggrund opfordre til, at man i lovforslaget ikke lægger sig fast på, hvornår testcases skal være gennemført, ud over at de skal være gennemført hurtigst muligt efter lovens ikrafttræden. Dette med henblik på at sikre den bedst mulige håndtering, tilrettelæggelse af og proces for gennemførelse af testcasene.

Ændring af reglerne om feriedagpenge

Det fremgår af lovforslaget, at det forventes, at der med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen i § 75 h i loven, vil blive fastsat regler om, at feriedagpenge udbetales med den dagpengesats, som medlemmet er berettiget til på ferietidspunktet, og at beregning af feriedagpengere retten fremadrettet opgøres på baggrund af udbetalte dagpengetimer.

Det er efter Danske A-kassers opfattelse godt, at der rettes op på nogle af de uhensigtsmæssigheder, der er i de meget komplekse feriedagpengeregler. Vi vil dog gøre opmærksom på, at der er behov for

yderligere ændringer af feriedagpengereglerne for, at de fungerer hensigtsmæssigt sammen med samtidighedsferie og dagpenge i et månedssystem, som bør fastsættes med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen. Vi opfordrer derfor til, at dette skrives ind i bemærkningerne.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Verner Sand Kirk". The signature is written in a cursive style with a period at the end.

Verner Sand Kirk
Direktør